

## Zmanjšanje neenakosti v zdravju

V sodelovanju z ACS je Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) 8. 10. 2015 v Zrečah izpeljal posvet in spopolnjevanje mentorjev v Programu PUM o sodelovanju pri promociji in spodbujanju zdravega življenjskega sloga v skupini osipnikov oz. mlajših odraslih, ki niso zaposleni, niso vključeni v izobraževanje ali usposabljanje (tako imenovani NEET youth).

V Sloveniji še vedno obstajajo razlike med revnejšimi in premožnejšimi. "Neenakosti v zdravju" so opisane kot razlike v nekaterih zdravstvenih kazalcih (umrljivost, obolevnost, življenjski slog, dostop do zdravstvenih storitev itd.) med skupinami prebivalstva, ki temeljijo na bioloških, družbenih, gospodarskih in geografskih značilnostih. Te razlike se lahko nanašajo na medregijske in znotrajregijske neenakosti v zdravju.

V Zrečah smo se posvetili mlajšim odraslim, ki izpadejo iz šolskega sistema, postanejo brezposelni ali nezaposleni. Različne študije ugotavljajo, da je pri tej skupini več možnosti, da razvijejo tvegane življenjske sloge, hkrati pa jih zaradi neurejenih statusov prezre tudi zdravstveni sistem. V to skupino prištevamo tudi potencialne udeležence PUM. Seveda so tudi znotraj skupine zdravstveno bolj ranljivi in manj ranljivi – npr. Romi in priseljenci.

Bolezen lahko glede na socialno-ekonomski položaj izzove različne družbene posledice. Na različne vzroke, ki vodijo do neenakosti v zdravju, lahko vplivamo s posebnimi politikami. V tem pogledu lahko politika krepitve zdravja pomeni koristen dodatek ali dopolnitev obstoječih zdravstvenih politik, ki so osredotočene le na izboljšanje dostopnosti do zdravstvenih storitev. Krepitev zdravja namreč vsebuje kombinacijo intervencij, ki so posebej usmerjene na socialno-ekonomsko šibkejše skupine in presegajo zdravstveno izobraženost ter izpeljujejo strukturne in organizacijske spremembe za ustvarjanje zdravju spodbudnega okolja. Tako se pripadniki šibkejših skupin usposobijo toliko, da sami prevzamejo nadzor nad svojim zdravjem.

Namen srečanja je bila predstavitev in usposabljanje za izvajanje programa Promocija Zdravja v skupini osipnikov, ki so ga razvili v PUM Murska Sobota in ga pilotno preizkusili v PUM Murska Sobota in v PUM Celje. Obe izvajalski organizaciji sta predstavili svoje izkušnje z izvajanjem programa.

Drugi cilj srečanja je bila vzpostavitev partnerske mreže med lokalnimi PUM-i, izvajalci preventivnega zdravstvenega varstva otrok in mladostnikov ter območnimi enotami NIJZ z namenom promocije zdravja v skupini osipnikov in povečanja vključevanja osipnikov v preventivni program, ki ga izvaja NIJZ v sodelovanju z [norveškim inštitutom za javno zdravje](#) ob finančni podpori [Norveškega finančnega mehanizma 2009–2014](#) in se nadaljevalo v skupinah, ki so bile regijsko oblikovane. V njih so sodelovali izvajalci PUM, območne enote NIJZ in predstavniki zdravstvenih organizacij.

Več o projektu Skupaj za zdravje in o srečanju lahko izveste [tukaj](#).

Natalija Žalec ([natalija.zalec@acs.si](mailto:natalija.zalec@acs.si)), ACS